

Neuvolasta varhaiskasvatukseen – pilotti

Monikielisten lasten kielen kehityksen tukeminen

12.3.2026

Anni Nevalainen, osastonhoitaja

Hannele Roponen, aluepäällikkö

Helsinki

Mistä on kyse?

- **Hallituksen budjettiriihessä ([2.9.2025](#)) tehty kirjaus:** ”Selvitetään mahdollisuutta toteuttaa 3- tai 4-vuotiaiden maahanmuuttaja-taustaisten lasten suomen tai ruotsin **kielen kehityksen arviointia osana neuvolajärjestelmää**. Samalla selvitetään mahdollisuuksia arvioinnin pohjalta **ohjata lapsi tiiviimmin varhaiskasvatukseen tai eri palveluiden piiriin**. Tavoitteena on jo varhaisessa vaiheessa vahvistaa kielen oppimisen edellytyksiä.”
- Helsinki ehdottanut saman suuntaista toimenpidettä osana kuutoskaupunkien allianssiyhteistyön **segregaation torjuntaan** liittyviä toimenpiteitä.
- **Meidän tulisi löytää ja pilotoida uudenlaisia tapoja**
 - tehdä neuvolan ja varhaiskasvatuksen välistä yhteistyötä
 - tehdä neuvolasta palveluohjausta varhaiskasvatukseen
 - lisätä vieraskielisten lasten varhaiskasvatukseen osallistumisastetta
 - vahvistaa suomalaiseen yhteiskuntaan integroitumista.

Pilotin kohdealue: Kannelmäki, Malminkartano

Alueen palveluja

- **Neuvola, 1**
 - Malminkartanon neuvola palvelee Malminkartano-Kannelmäki aluetta, 11 terveydenhoitajaa
- **Päiväkodit, yht. 9**
 - Malminkartano 5
 - Pk Lasten kartano, Pk Kaunokki, Pk Lemmikki, Pk Honkasuo, Pk Metsätähti
 - Kannelmäki 4
 - Pk Kannel, Pk Soittaja, Pk Aurinkokallio, Pk Kaarelanraitti
- **Leikkipuistot, yht 3.**
 - Malminkartano 1
 - Lp Piika (Remontissa, avautuu 2027. Tänä aikana pienimuotoista toimintaa nuorisotilalla.)
 - Kannelmäki 2
 - Lp Kannelmäki
 - Lp Trumpetti

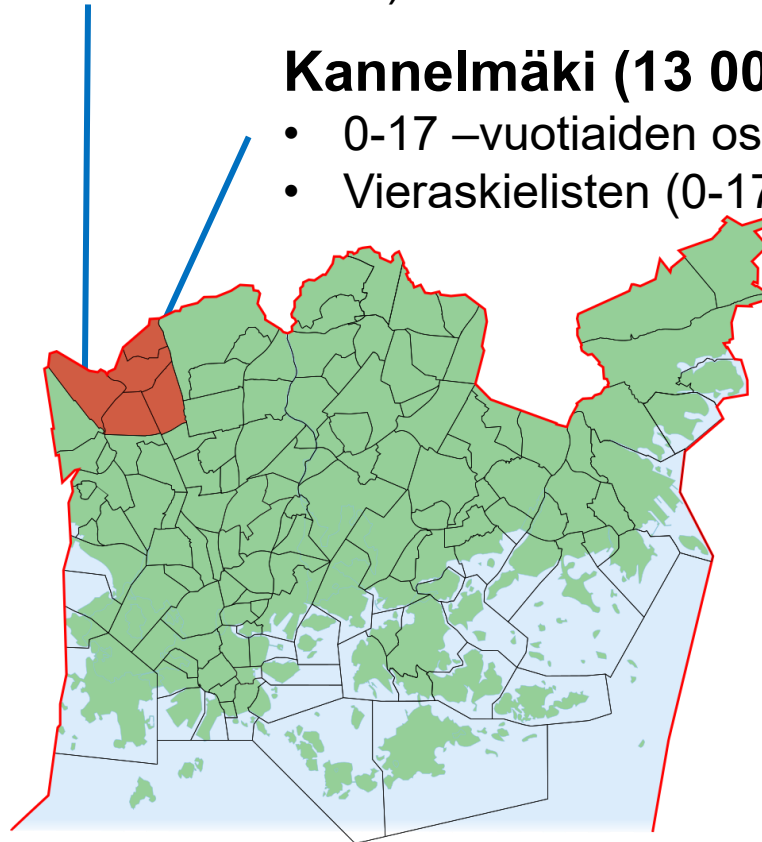
Helsinki

Malminkartano (9 100 asukasta)

- 0-17 –vuotiaiden osuus väestöstä **19 %** (koko Helsinki 17 %)
- Vieraskielisten (0-17 v.) osuus väestöstä **49 %** (koko Helsinki 25 %)

Kannelmäki (13 000 asukasta)

- 0-17 –vuotiaiden osuus väestöstä **16 %**
- Vieraskielisten (0-17 v.) osuus väestöstä **53 %**

Pilotin kohderyhmä

- **Neuvolan 3- ja 4-vuotistarkastukseen tulevat monikielisten perheiden lapset, kun**
 - Kotona ei puhuta suomea (tai ruotsia)
 - Lapsi ei säännöllisesti altistu suomen kielelle kasvuympäristöissään
 - Ei huolta kielen kehityksestä (puheterapian kriteerit)

	Malminkartanon neuvola	
	3-vuotiaat 1.3.-30.9.2026	4-vuotiaat 1.3.-30.9.2026
Lapsia yhteensä	176	161
Äidinkieli muu kuin suomi tai ruotsi	79	79
Tulkin tarve	20	11

Kohderyhmänä nämä lapset, mikäli yllä mainitut kriteerit täyttyvät

Näin olemme
toimineet aikaisemmin

Lapsen kielen kehityksen arviointia tehdään kaikilla lastenneuvolan tarkastuskäynneillä. Varhaiskasvatusta ei systemaattisesti oteta perheiden kanssa puheeksi. Ohjausta tehdään tarvittaessa perhelähtöisesti.

Perheiden on mahdollista saada tietoa varhaiskasvatuksesta neuvolakäynneillä (ilmoitustaulut, infonäytöt), kaupungin internetsivuilta yms.

Perheiden on mahdollista saada tietoa varhaiskasvatuksesta neuvolakäynneillä (ilmoitustaulut, infonäytöt), kaupungin internetsivuilta yms.

Helsinki

Pilotoinnin toteutusmalli

1

Vahvistetaan lapsikohtaista ja systemaattista palveluohjausta neuvolasta varhaiskasvatukseen.

2

Järjestetään monikielisten lasten perheille tilaisuuksia tutustua varhaiskasvatukseen.

3

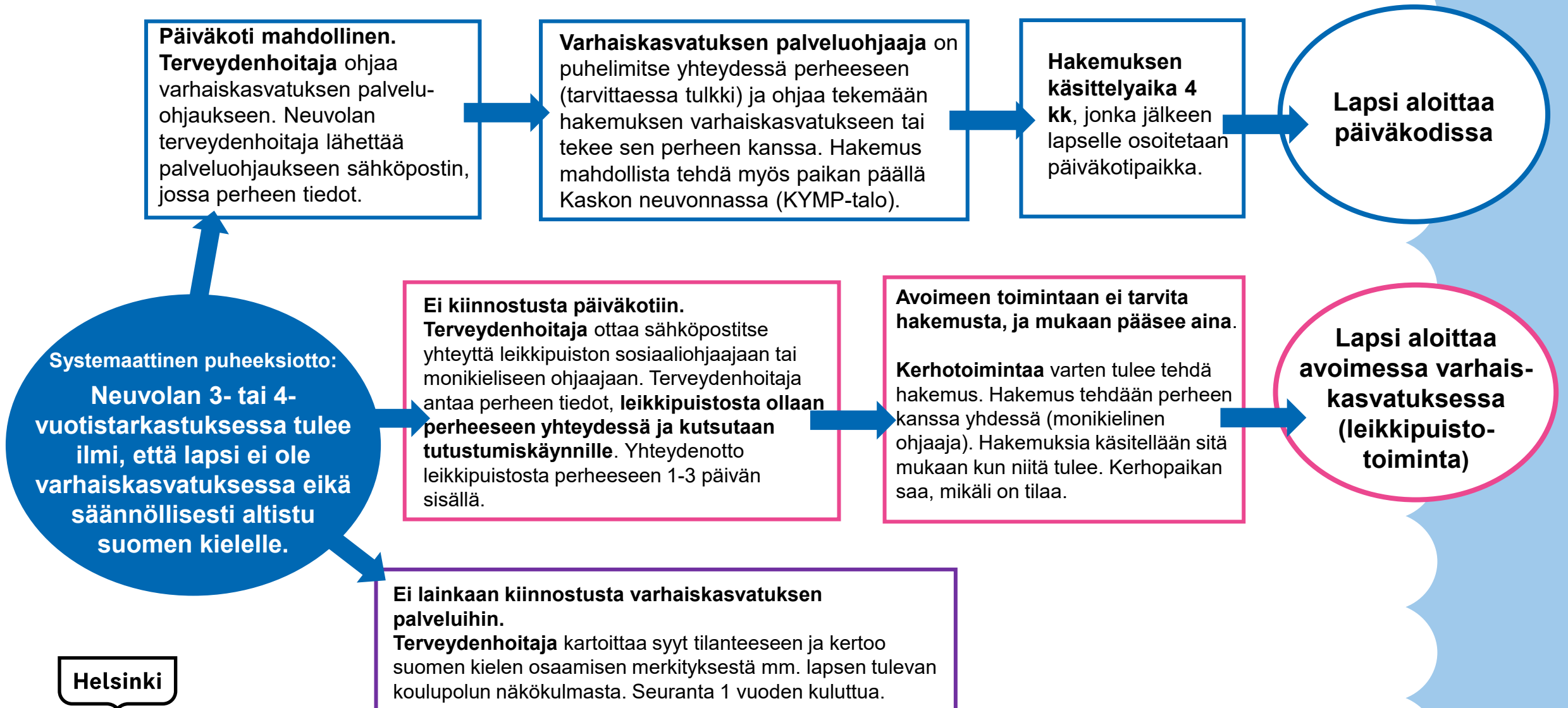
Kohdataan maahanmuuttaja-vanhempia alueella ja kerrotaan varhaiskasvatuspalveluista.

Vahvistetaan lapsikohtaista ja systemaattista palveluohjausta neuvolasta varhaiskasvatukseen

Tavoite	Mittarit	Tuotokset	Vaikuttavuus
• Lisätä varhaiskasvatukseen osallistumista erityisesti lapsilla, jotka hyötyvät siitä eniten (kielen kehityksen tukeminen). • Lisätä perheiden tietoa varhaiskasvatuksesta ja palvelupolusta. • Vahvistaa neuvolan ja varhaiskasvatuksen yhteistyötä.	• Kohderyhmään kuuluvien lasten määrä • Neuvolassa palveluohjausta saaneiden perheiden määrä • Varhaiskasvatuksen palveluohjauksen yhteydenottojen määrä • Varhaiskasvatukseen hakeutuneiden perheiden /lasten määrä • Perheiden kokemus palveluohjauksesta • Neuvolan henkilöstön kokemus palveluohjauksen toimivuudesta (palautekeskustelu) • Seurantatieto neuvolassa vuoden päästä / seuraavassa tarkastuksessa	• Yhteinen palveluohjauksen toimintamalli (neuvola ja varhaiskasvatus) • Koottu tieto varhaiskasvatukseen osallistumisen esteistä	• Varhaiskasvatukseen osallistuminen lisääntyy • Perheiden tietoisuus kielen kehityksen ja varhaiskasvatuksen merkityksestä vahvistuu • Lasten suomen kielen taito vahvistuu • Palvelupolku neuvolasta varhaiskasvatukseen selkeytyy

Neuvolasta varhaiskasvatukseen

– lapsikohtaisen palveluohjauksen toimintamalli

Pilotin eteneminen

Seuranta ja arviointi: **Millaisia tuloksia saimme?**
Toimintamallien skaalaaminen muille alueille?

Hankesuunnitelma
(kohderyhmä, tavoitteet,
mittarit) ja pilotoitavien
menetelmien valinta:
Mitä lähdemme pilotoimaan?

Suunnitelman toimeenpano:
Pilotointi

Työryhmä

Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala

Autio Laura, johtava leikkipuisto-ohjaaja

Forouzesh Rosa, varhaiskasvatuksen palveluohjaaja

Hellsten Emmi, varhaiskasvatuksen asiantuntijayksikön päällikkö

Himberg Janina, projektipäällikkö, vanhemmuuden tuki

Mesiniemi Tiina, projektikoordinaattori

Mäenpää-Melo Maija, pedagoginen asiantuntija, kotoutumisen asiat

Roponen Hannele, varhaiskasvatuksen aluepäällikkö

Salonen Reetta, päiväkodin johtaja

Väyrynen Kati, projektipäällikkö, KU-alueet, segregaatio

Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimiala

Erma Arja, ylihoitaja

Eronen Kaisa, projektiasiantuntija Vanhemmuuden vahvistajat –hanke

Lindberg Monica, äitiys- ja lastenneuvolan päällikkö

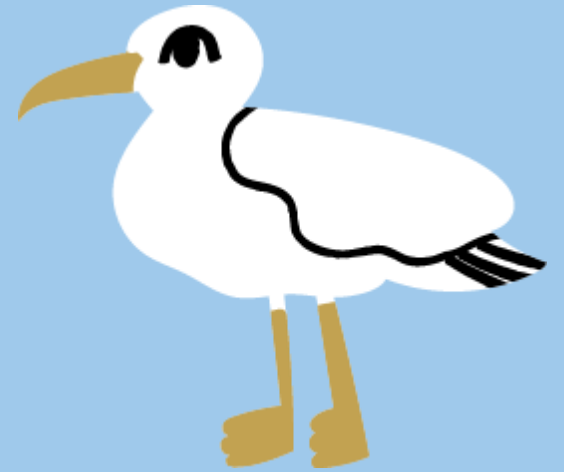
Nevalainen Anni, osastonhoitaja, Kannelmäki-Malminkartano

Tuominiemi-Lilja Terhi, perheiden erityispalvelujen päällikkö

Åfelt Katri, projektiasiantuntija Vanhemmuuden vahvistajat –hanke

Pj. **Pippuri Terhi**, perhepalvelujen johtaja

Helsinki

Kiitos

